

SFS 1981:738

Utkom från trycket
den 21 juli 1981

Lag om ändring i inkassolagen (1974:182);

utfärdad den 9 juli 1981.

Enligt riksdagens beslut¹ föreskrivs i fråga om inkassolagen (1974:182) dels att 1–3, 5, 7, 10, 11, 12 och 17 §§ skall ha nedan angivna lydelse, dels att rubrikerna närmast före 1 och 2 §§ skall ha nedan angivna lydelse,

dels att rubriken närmast före 4 § skall lyda "Regler för inkassoverksamhet",

dels att närmast före 9 § skall införas en ny rubrik, "Verkan av viss betalning",

dels att närmast före 10, 11 och 12 §§ skall införas nya rubriker av nedan angivna lydelse,

dels att i lagen skall införas två nya paragrafer, 10 a § och 17 a §, av nedan angivna lydelse samt närmast före dem nya rubriker av nedan angivna lydelse.

Till följd härav kommer lagen att ha följande lydelse från och med den dag då denna lag träder i kraft.

Tillämpningsområde

1 § Denna lag gäller indrivning av egen eller annans fordran genom krav eller annan inkassoåtgärd (inkassoverksamhet). Med inkassoåtgärd förstås åtgärd som innebär annan påtryckning på gäldenären än angivande av tid

¹ Prop. 1980/81:10, NU 30, rskr 429.

för betalning eller uppgift om att fordringen, om den inte betalas, kommer att överlämnas till någon annan för inkasso.

Beträffande enskilda personers eller dödsboms indrivning av egna fordringar tillämpas lagen endast om fordringen har uppkommit i näringsverksamhet eller har övertagits för indrivning.

Lagen gäller ej exekutiva myndigheters verksamhet.

Tillstånd för viss inkassoverksamhet

2 §² Inkassoverksamhet, som avser indrivning av fordringar för annans räkning eller fordringar som har övertagits för indrivning, får bedrivas endast efter tillstånd av datainspektionen.

Om inkassoverksamheten utgör ett underordnat led i en annan verksamhet och inte någon av verksamheterna utgör näringsverksamhet eller om inkassoverksamheten bedrivs av ett företag för ett annat företag inom samma koncern behövs tillstånd endast i fall då inkassoverksamheten avser fordringar som tillkommer eller har övertagits från någon som inte utan tillstånd enligt denna lag hade kunnat driva in fordringarna.

Tillstånd behövs ej för inkassoverksamhet som är av tillfällig natur och avser endast enstaka fordringar eller som bedrivs av Sveriges riksbank, Sveriges investeringsbank AB, företag under bankinspektionens tillsyn eller advokat.

3 § Tillstånd får meddelas endast om verksamheten kan antas bli bedrivna på ett sakkunnigt och omdömesgillt sätt.

Tillstånd får meddelas för en tid av högst tio år i sänder. Tillståndet får förenas med föreskrift om hur verksamheten skall bedrivas och om skyldighet att anmäla ändring av förhållanden som har haft betydelse för tillståndet.

Regler för inkassoverksamhet

4 § Inkassoverksamhet skall bedrivas enligt god inkassosed. Därvid skall iakttagas att gäldenär ej vållas onödigt skada eller olägenhet eller utsättes för otillbörlig påtryckning eller annan otillbörlig inkassoåtgärd.

5 § Krav mot en gäldenär skall framställas skriftligt. Kravet skall innehålla tydlig uppgift om borgenärens namn och om det förhållande som fordringen grundar sig på. Är det fråga om en fordran som har överlåtits eller pantsatts och kan gäldenären på grund härav ej med befriande verkan betala till överlåtaren eller pantsättaren, skall kravet innehålla en tydlig upplysning om detta förhållande. I krav bör lämnas anvisning om lämpligt betalningssätt.

I krav skall vad som fordras i kapital, ränta och ersättning för kostnader anges var för sig. I fråga om ränta skall särskilt anges beloppet av upplupen ränta, räntesatsen samt den tid och det kapitalbelopp som ligger till grund för ränteberäkningen.

² Senaste lydelse 1980: 527.

I samband med krav skall anges viss skäligen tid inom vilken gäldenären har att betala frivilligt eller anmäla om han har någon invändning mot kravet.

6 § Rättslig åtgärd med anledning av fordran får ej vidtagas förrän gäldenären tillställts krav som avses i 5 § och den angivna tiden löpt ut.

7 § Bestämmelsen i 6 § gäller ej, om gäldenären uppenbarligen söker undandra sig att betala eller om det annars föreligger särskilda skäl att frångå vad som föreskrivs där.

8 § Föreligger sannolika skäl för att fordran ej är lagligen grundad eller framstår fordringen annars som obefogad, bör inkassoåtgärd ej vidtagas.

Verkan av viss betalning

9 § Betalning som gäldenären erlagt till den som har uppdrag att driva in fordran är gällande mot borgenären.

Hantering av inkasserade medel

10 § Medel som har inkasserats för annans räkning skall hållas avskilda. Har medlen uppburits i inkassoverksamhet som inte är av tillfällig natur och inte avser endast enstaka fordringar, skall de utan dröjsmål insättas på räkning i bank eller motsvarande.

Om den som får en borgenärs uppdrag att driva in en fordran har ett annat, fortlöpande uppdrag av borgenären att i väsentlig omfattning uppbära medel för dennes räkning utan skyldighet att hålla dessa medel avskilda, kan parterna skriftligen överenskomma om undantag från första stycket.

Medel som har inkasserats för annans räkning skall utan dröjsmål redovisas till denne, om ej annat har avtalats.

Register i inkassoverksamhet

10 a § Register som avser gäldenärer och som används i tillståndspliktig inkassoverksamhet får överlåtas eller upplåtas till annan endast efter medgivande av datainspektionen.

Den som upphör med tillståndspliktig inkassoverksamhet eller som avser att flytta en sådan verksamhet till ett annat land eller att kassera ett register som avser gäldenärer och som används i sådan verksamhet skall anmäla detta till datainspektionen. Inspektionen föreskriver i sådana fall hur det skall förfaras med register som nu nämnts och som berörs av åtgärden.

Tystnadsplikt i inkassoverksamhet

11 §³ Den som är eller har varit verksam i en inkassoverksamhet som avser indrivning av fordringar för annans räkning eller fordringar som har övertagits för indrivning får inte obehörigen röja eller utnyttja vad han till

följd därav har fått veta om enskildas personliga förhållanden eller om yrkes- eller affärshemligheter. Vad som har sagts nu gäller dock inte i fråga om inkassoverksamhet som är av tillfällig natur och avser endast enstaka fordringar.

I det allmännas verksamhet tillämpas i stället bestämmelserna i sekretesslagen (1980: 100).

Kostnader för inkassoåtgärder

12 § Om gäldenärs skyldighet att ersätta kostnader för inkassoåtgärder finns särskilda bestämmelser.

Tillsyn m. m.

13 § Datainspektionen utövar tillsyn över efterlevnaden av denna lag. Inspektionens tillsyn omfattar dock ej verksamhet som bedrivs av Sveriges riksbank, Sveriges investeringsbank AB, företag under bankinspektionens tillsyn eller advokat.

Tillsynen skall utövas så, att den inte vållar större kostnader eller olägenheter än som är nödvändigt.

14 § Datainspektionen har rätt att företaga inspektion hos den som bedriver inkassoverksamhet och att taga del av samtliga handlingar som rör verksamheten.

Den som bedriver verksamheten skall lämna datainspektionen de upplysningar om verksamheten som inspektionen begär för sin tillsyn.

Underlåter den som bedriver verksamheten att lämna tillgång till handling eller att lämna upplysning i fall som avses i denna paragraf, får inspektionen förelägga vite.

15 § Datainspektionen har rätt att meddela de föreskrifter om bedrivande av inkassoverksamhet som föranledes av tillsynen. Föreskrift får förenas med vite.

Om den som fått tillstånd att bedriva inkassoverksamhet åsidosätter bestämmelse i denna lag eller föreskrift som meddelats med stöd av lagen, får datainspektionen, om rättelse ej vidtages, återkalla tillståndet.

16 §⁴

Straff och skadestånd m. m.

17 §⁵ Till böter eller fängelse i högst ett år döms den som uppsåtligen eller av oaktsamhet

1. bedriver inkassoverksamhet utan föreskrivet tillstånd,
2. bryter mot föreskrift enligt 3 § andra stycket att anmäla ändring av visst förhållande,

⁴ Paragrafen upphävd genom 1980: 969.

⁵ Senaste lydelse 1975: 744.

3. bryter mot 10 a § första stycket eller andra stycket första meningen eller mot föreskrift som har meddelats enligt 10 a § andra stycket andra meningen, eller

4. lämnar osann uppgift i sådana fall som avses i 14 § andra stycket.

Förverkande av register

17 a § Har inkassoverksamhet bedrivits utan föreskrivet tillstånd, skall register som avser gäldenärer och som har använts i verksamheten förklaras förverkat, om det ej är uppenbart obilligt. Detsamma gäller, om ett register har överlåtit eller upplåtits i strid med 10 a § första stycket eller om föreskrift som har meddelats enligt 10 a § andra stycket andra meningen ej har följts.

18 § Den som bedriver inkassoverksamhet skall ersätta skada som till följd av verksamheten tillfogas någon genom otillbörlig påtryckning eller annan otillbörlig inkassoåtgärd. Vid bedömning om och i vad mån skada har uppstått toges hänsyn även till lidande och andra omständigheter av annan än rent ekonomisk betydelse.

19 § Talan mot datainspektionens beslut föres hos regeringen genom besvär. Justitiekanslern får föra talan för att tillvarata allmänna intressen.

Denna lag⁶ träder i kraft den 1 juli 1974. Bestämmelserna i 2 och 3 §§, 15 § andra stycket och 17 § första stycket 1 gäller dock först från och med den 1 januari 1975.

Utan hinder av föregående stycke får datainspektionen före den 1 januari 1975 pröva ansökan om tillstånd samt meddela föreskrift enligt 3 §, såvitt avser tid efter utgången av år 1974.

Har någon före den 1 januari 1975 börjat bedriva inkassoverksamhet som enligt lagen icke får bedrivas utan tillstånd, får verksamheten, under förutsättning att ansökan om tillstånd göres före den 1 januari 1975, bedrivas utan tillstånd till dess ansökningen slutligt prövats.

Denna lag⁷ träder i kraft den 1 januari 1982.

Utan hinder av första stycket får datainspektionen i ett tillståndsärende som avgörs före den 1 januari 1982 meddela föreskrift enligt 3 § andra stycket om skyldighet att anmäla ändring av visst förhållande, såvitt angår tid från och med nämnda dag.

På regeringens vägnar

CARL AXEL PETRI

Edvard Nilsson
(Justitiedepartementet)

⁶ 1974: 182.

⁷ 1981: 738.

